

ת"פ (ירושלים) 43349-02-21 - מדינת ישראל נ' סלים מחיסן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 43349-02-21 מדינת ישראל נ' מחיסן
לפני כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז י-ם (פלילי)

נגד

הנאשם
סלים מחיסן
ע"י ב"כ עו"ד פארס מוסטפה

גזר דין

(1) הנאשם הורשע ביום 2.4.2023, לאחר שמיעת עדויות, בביצוע תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(1) ו-(2) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), וכן בביצוע הפרעה לשוטר, עבירה לפי סעיף 275 בחוק המוזכר.

(2) לפי כתב האישום וכפי שהוכח במשפט, ביום 12.2.2021 בשעה 14:00 לערך, התקבל דיווח אודות רכב גנוב אשר אותר בשכונת מחיסן בכפר עיסאווייה בירושלים. עקב כך, הגיעו לשם כוחות משטרה וגרר כדי לחלץ את הרכב הגנוב. במקביל לכך, החלו זריקות אבנים לעבר הכוחות. באותה העת, עמד הנאשם על גג ביתו וזרק כ-14 אבנים לעבר הכוחות ממרחק של כ-30 מטרים תוך שאחת האבנים פגעה בקסדה של אחד השוטרים.

(3) לבקשת ההגנה הוזמן תסקיר של שירות המבחן. מלאכת הכנת התסקיר ארכה זמן רב, הן נוכח עומס אצל השירות, הן לאור הודעת האחרון על אפשרות שילוב הנאשם בהליך טיפולי. דיון טיעונים לעונש התקיים ביום 2.5.2024. תסקיר אחרון הוגש ביום 20.6.2024, ובו נתבקשה אורכה נוספת לעוד מספר חודשים. דיון משלים לטיעונים לעונש התקיים ביום 24.6.2024 ובתומו קבעתי מועד להקראת גזר דין.

(4) לפי התסקיר (בתמצית מתוך שמירה על צנעת הפרט), הנאשם בן 44 כיום, גדל בתנאי משפחתיים מורכבים. אלה כללו אובדן של אחד מבני משפחה בעודו צעיר בגיל, מעבר מגורים למדינה אחרת, וכן עבר משברים אישיים במרוצת השנים. כיום, הוא גרוש ואב לשלושה ילדים. לנאשם עבר פלילי, ועד לפני כשנה הוא סיים ריצוי תקופת מאסר בת כשנה בגין ביצוע עבירות רכוש. לנאשם עבר קודם גם בתחום השימוש בסמים. לצד זאת, מאז שחרורו האחרון ממאסר, כך לפי התסקיר, עמל הנאשם בכוחות עצמו לשקם את מסלול חייו. בין היתר, הוא עובד כיום כשכיר, שומר על יציבות תעסוקתית, מסדיר את חובותיו וחדל

משימוש מסמים. שירות המבחן אף המליץ על תוכנית טיפולית, אליה הסכים הנאשם במטרה שיקומית כאמור.

5) בהתייחסו לעבירה מושא הליך זה, הנאשם מסר לעורך התסקיר כי "לא הייתה בכוונתו לפגוע בכוחות הביטחון או בגורמים מסביב וכי זרק אבנים על מנת לטשטש את עמדתו שאיננה מתנגדת לגורמי אכיפת החוק". הוא הביע תסכול וכאב על ההליך המתנהל נגדו ומקבל את סמכות החוק. כגורמי סיכון להישנות אירועים דומים בעתיד, עמד התסקיר על עמדתו המצמצמת והמטשטשת של חומרת מעשיו, ובכלל זה, קושי בוויסות רגשותיו באירועים מורכבים, עד כדי התנהגות אימפולסיבית אלימה. הנאשם הורשע בעבר במגוון של עבירות, רכוש, אלימות וגם סמים. כגורמי סיכוי לשיקום, זוקף התסקיר את נכונות הנאשם להשתתף בהליך טיפולי משמעותי שיכול לשפר את יכולותיו להתבוננות עצמית בדפוסי התנהגותו. עוד זוקף השירות את עובדת יציבותו התעסוקתית בעת האחרונה, תחילת הסדרת חובותיו וגם הפסקת השימוש בסמים מכוחות עצמו, כגורמי סיכוי לשיקום. שירות המבחן סבור כאמור, כי למרות חומרת העבירות, יש מקום לאפשר מיצוי של ההליך השיקומי, ומכאן בקשתו לדחייה בת 4 חודשים.

6) כאמור, לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים לעונש ונתתי את דעתי לעמדותיהם, וכן כפי שיובהר בהמשך, לא סברתי שיש מקום לאורכה נוספת. כפי שהודעתי על כך לצדדים בהחלטה מיום 7.5.2024, מכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות סוגיית האפיק הטיפולי, תישקלנה בגזירת הדין.

עיקרי טענות הצדדים לעונש

7) המאשימה טוענת בין השאר, כי מעשי הנאשם הם חמורים ופוגעים קשות בערכים המוגנים של שמירה על שלמות גופם של שוטרים ושמירה מפני פגיעה בשלטון החוק והסדר הציבורי. הנאשם ידה 14 אבנים מטווח קרוב של 30 מטרים, תוך תכנון מוקדם והסתתרות. מדובר בפוטנציאל נזק קטלני, כאשר בנס לא נפגע אף אחד באורח קשה. מתחם הענישה הנהוגה בכגון-דא, נע בין 12 חודשי מאסר בפועל עד 30 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית. לנאשם עבר פלילי שכולל 6 הרשעות קודמות. המאשימה גורסת שהנאשם חסר מורא מהדין, ולכן קיים צורך בענישה מרתיעה. בנוסף, הוא לא נטל אחריות על מעשיו וניהל את ההליך עד תום. המאשימה גורסת שיש למקם את העונש בחלק העליון של המתחם ולגזור על הנאשם שנתיים מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

8) הנאשם - באמצעות בא-כוחו עו"ד פ' מוסטפא - טוען בין השאר, כי מן הראוי לאפשר לשירות המבחן להשלים את מלאכתו ולגבש עמדה עונשית לאחר שהנאשם ישתלב בהליך טיפולי וימצא אותו, ובכך תגובש תמונה מלאה אודותיו. מכל מקום, מתחם הענישה בכגון-דא, נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 15 חודשי מאסר בפועל. לפי ההגנה, נסיבותיו האישיות של הנאשם הן קשות. אמנם יש לו עבר פלילי ישן, אך מזה תקופה ונכון להיום, הוא שב למעגל העבודה בצורה מסודרת, הפסיק להשתמש בסמים, ובכל מקרה, מוטב להימנע מפגיעה

ברצף התעסוקתי לבל ייפגע הליך שיקומו. ההגנה גורסת, כי העונש ההולם, לו לא תושלם מלאכת הכנת התסקיר הסופי, הוא עד 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

9) גם הנאשם דיבר לפניי בדיון. לפיו, הוא אב משפחה ומפרנס את ילדיו, לצד מזונות שמשלם עבורם. כל עונש שיושת עליו, יהיה בר השפעה עליו ועל משפחתו. כיום הוא נמצא בהליך להסדרת חובותיו, ופורע בסדירות חובות אלה. הוא עובד כמחסנאי, נמצא בהליך שיקום וחפץ להמשיך אותו. הנאשם הביע חרטה על "טעויות" שביצע בחייו ובגינן איבד דברים יקרים.

דין והכרעה

10) כבר כאן יובהר, כי בהתבסס על התמונה המצטיירת מטיעוני הצדדים, חומרת העבירה שבה הורשע הנאשם ומכלול הנסיבות, תוצאת ההליך תהיה מאסר בפועל לתקופה שאינה קצרה יחסית, ומכאן שלא הוריתי על השלמת מלאכת התסקיר.

11) לפי סעיף 40ב בחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל.

12) לפי סעיף 40ג(א), לקביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט "יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט", ולפי סעיף 40ג(ב) "בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה...".

13) הערכים המוגנים: ברי לכל, כי הפעלת אלימות היא מעשה אסור בדיון, פסול חברתית וגם מכוער, שפוגע בביטחוננו האישי והבסיסי של הקורבן, שלווות נפשו ושלמות גופו. חומרת העבירה עולה במורכבות שלה שעה שמדובר בתקיפת אנשי מדים תוך מילוי תפקידם לשמירה על ביטחון הציבור והסדר הציבורי. תקיפת שוטר תוך שהוא ממלא את תפקידו הציבורי, היא גם פגיעה באושיות שלטון החוק. על כך נאמר: "מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין, הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות ההתנהגות הראויות שיש להקפיד עליהן" (ע"פ 8704/08 הייב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (23.4.2009); ראו גם: 9878/09 מדינת ישראל נ' מוסא ((20.9.2010)).

14) האיסורים שבעבירות בהן הורשע הנאשם, אם כן, באו להגן על שלום הציבור ושלמות גופם וביטחונם של אנשי כוחות הביטחון וכן על הסדר הציבורי ועל שלטון החוק. ביחס לעבירות

תקיפות שוטרים תוך התפרעויות, בעפ"ג (מחוזי י-ם) 15980-07-15 מדינת ישראל נ' עוויסאת (16.7.2015) נאמרו הדברים הבאים:

"המשיב הנו כבן 22, וכאמור, אין בעברו הרשעות קודמות. אלה נקודות זכות העומדות לו. אולם, באירועים ממין אלה, נאשמים רבים עברם נקי, חלקם קטינים, ולעיתים מורשעים בדין לאחר שהודו במיוחס להם וחסכו זמן שיפוטי יקר, כפי שהיה בענייננו. מנגד, מדובר באירועים בהם מותקפים שוטרים אך בשל מילוי תפקידם כדין, על ידי המון פורע המשליך לעברם אבנים, ובתקופה האחרונה נוספו זיקוקים המכוונים לעברם. השוטרים, האמונים על בטחון הציבור והאמורים לשמור על זכויות הציבור, נחשפים לסכנה של ממש, ועל כן האינטרס הציבורי דוחק נסיבות אישיות. כפי שאיזכרה המערערת, פגיעות מסוג כזה צריכות להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות. האינטרס הציבורי מחייב ששוטרים יוכלו למלא תפקידם ללא מורא ופחד, מדיניות של ענישה מכבידה ומרתיעה בגין אלימות כנגד שוטרים משרתת אינטרס זה ועל כן היא ראויה (ראה ע"פ 5214/13 הנ"ל). לכך יש לצרף דברים שנאמרו בע"פ 9878/09 לפיהם במדינתנו מוטלים על המשטרה תפקידים ומגוונים ונדמה כי אף גוף משטרה לא נאלץ להתמודד אל מול אתגרים או קשיים כפי אלה הניצבים לפני משטרת ישראל. כל אלה מחייבים ענישה מחמירה וקפדנית כלפי אלה המבקשים לפגוע בשוטרים הממלאים את תפקידם כדין, במיוחד באירועים בהם נעשה שימוש באבנים, זיקוקים או חפצים אחרים" (ההדגשות אינן במקור)

15) נסיבות ביצוע העבירות: כפי שהוכח במשפט, הנאשם בעודו מעל גג ביתו, יידה 14 אבנים לעבר שוטרים בסמיכות לביתו, כשהוא מסתתר. תיעוד ידוי האבנים שהוצג במשפט, מדבר בעדו. הוא פגע בשוטר אחד לפחות. הנאשם עשה כן, כאשר התנהגותו מראה כי ביצע תצפית, כיוון זרק בחוזקה. לא דובר באירוע רגעי ובודד אלא מתמשך. כאן המקום להזכיר, כי הנאשם בחר לנהל את הגנתו עד תום. לבטח זו זכותו המלאה, אך החשוב לענייננו, לציין שבמהלך המשפט הוא הסביר כי אמנם יידה אבנים, אך זאת לא לעבר שוטרים, אלא לעבר אנשים שהתעמתו עם שוטרים ועל מנת להרחיקם מביתו. גרסה זו, כאמור, נדחתה. ברם, גם לאחר ניהול המשפט והרשעתו, מסתבר שהוא הציג גרסה חדשה לפני שירות המבחן בנמקו, כי אמנם יידה אבנים, אך "לא הייתה בכוונתו לפגוע בכוחות הביטחון או בגורמים מסביב וכי זרק אבנים על מנת לטשטש את עמדתו שאיננה מתנגדת לגורמי אכיפת החוק".

16) אין להכביר במילים בכך שמדובר באירוע חמור ובעל פוטנציאל נזק רב. על חומרת ידויו אבנים או אמצעים אחרים, גם אם זה אינו גורם לפגיעה בנפש, עמד בית המשפט העליון בע"פ 5590/16 נתשה נ' מדינת ישראל (17.1.2018), במילים אלו:

"הגם שהפגיעה בנפש לא התממשה בסופו של דבר, והנזק שנגרם ממעשיהם של המערערים ושותפיהם הסתכם בפגיעות ברכוש, אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשים, ובוודאי שאין לזקוף זאת לזכותם, כפי שביקשו באי כוחם לטעון. אף השימוש באמצעים פרימיטיביים כביכול, בהם זיקוקים, בקבוקי תבערה ואבנים, לצורך השגת מטרותיהם של המערערים, אינו מפחית מעוצמת הנזק שאמצעים אלו עלולים לחולל. ידויו אבנים ובקבוקי תבערה, ויריית זיקוקים, טומנים בחובם חומרה רבה, שכן הם עשויים לגרום פגיעות משמעותיות בגוף וברכוש, ואף לגרום לאבדן חיי אדם"

17) מדיניות הענישה הנהוגה: לאחר שבחנתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים (לרבות פסיקה של מותב זה), ופסיקה נוספת, בנסיבות קלות או חמורות יותר, וכן לעתים בצירוף עבירות נוספות, אני סבור כי מתחם הענישה ההולמת את העבירה בנסיבותיה, נע בין 10 חודשי מאסר בפועל או אף שנת מאסר, ועד 24 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

ראו והשוו עם השינויים המחוייבים כמובן: ע"פ 2730/23 רג'בי נ' מדינת ישראל (24.4.2023); ע"פ 3253/19 אבו חומוס נ' מדינת ישראל (24.6.2020); ע"פ 4324/16 נגאר נ' מדינת ישראל (31.7.2016); רע"פ 1961/11 שעבאן נ' מדינת ישראל (10.3.2011); ת"פ (מחוזי י-ם) 37131-02-19 מדינת ישראל נ' דארי (12.9.2019); ת"פ (מחוזי י-ם) 19821-02-17 מדינת ישראל נ' נאצר (1.11.2017); עפ"ג (מחוזי י-ם) 43417-02-16 מדינת ישראל נ' אבו רגב (20.3.2016); עפ"ג (מחוזי י-ם) 3148-02-16 מדינת ישראל נ' געבה (24.2.2016); עפ"ג (מחוזי י-ם) 46457-01-16 מדינת ישראל נ' אבו חדיר (18.2.2016); ת"פ (שלום י-ם) 43256-05-21 מדינת ישראל נ' בדר (12.6.2022); ת"פ (שלום י-ם) 38861-10-19 מדינת ישראל נ' זענין (11.1.2022); ת"פ (שלום י-ם) 52455-04-21 מדינת ישראל נ' קוואסמה (8.8.2021); לעניין עבירת ההפרעה לשוטר, ראו: ת"פ (שלום י-ם) 23890-10-21 מדינת ישראל נ' רוטשילד (14.12.2023); ת"פ (שלום י-ם) 11503-01-19 מדינת ישראל נ' בן שבת (12.12.2022).

18) נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה: בגזירת הדין, לקולת העונש, נתתי את דעתי למכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר נראה כי החיים לא האירו לו פנים. בהקשר זה, נתתי את דעתי לגילו, לתחנות המרכזיות בחייו, למצבו המשפחתי, ולאתגריו הכלכליים אשר ככל הנראה החלו להסתדר רק לאחרונה, הכל כפי שהוצג בטיעוניו ופורט בתסקיר של שירות המבחן. הדעת ניתנה גם לנכונותו החיובית להשתלב בהליך טיפולי שיקומי, והתרחקותו מעולם הסמים. עוד נתתי את דעתי בנדון דנן לכך שהנאשם נעצר מספר ימים בגין האירוע, ומאז הוא שוחרר בתנאים מגבילים.

19) מן העבר האחר, לחומרת העונש, ניתנה הדעת להרשעותיו הקודמות של הנאשם. אלו כוללות הרשעה מלפני כשלוש שנים עקב ביצוע גניבה והפרת הוראה חוקית. בגין זאת, הושתו עליו 13 חודשי מאסר בפועל. עוד מסתבר, כי הוא הורשע בשנת 2017 בביצוע עבירת אלימות במשפחה. הרשעות אלו מצטברות לעוד מספר הרשעות קודמות, ישנות יותר, בגין ביצוע עבירות ביניהן, בתחומי הרכוש והסמים. החשוב לענייננו לציין, כי ההרשעה האחרונה בזמן, היא בגין מעשה שביצע מחודש 06/2021, כלומר - בזמן שהתנהל הליך זה, וללא כל רתיעה מאימת הדין.

20) לעניין ניהול ההליך המשפטי, אכן, כאמור, זכותו המלאה של הנאשם לנהל את הגנתו ולהוכיח את חפותו, ואין לזקוף זאת לחובתו (רע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018)). לצד זאת, ככלל, נאשם אינו זכאי ל"הנחה" של המודה ועוזב, אשר מצא להודות באחריות, בין באופן מלא או חלקי, תוך חיסכון בזמן ובמשאבים.

21) בשקלול של כל האמור, נכון בעיניי למקם את עונשו של הנאשם סביב מחצית המתחם בחלקו העליון.

22) בית המשפט בחן את בקשת שירות המבחן לאורכה נוספת. כפי שהיה ניתן להבין, הדגש בהליך האמור ניתן ביחס לאפיק הטיפול להתמכרות מסמים. ברם, בשים לב לחומרת העבירה, הענישה הנוהגת והנסיבות שעמדתי עליהם לעיל, הענישה מחייבת לכלול מאסר, וחזקה כי התהליך השיקומי וכל שנדרש, יקבל הנאשם תוך ריצוי עונשו. נזכיר בהקשר זה, כי "המילה שיקום אינה מילת קסם" (רע"פ 3406/24 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (21.4.2024); בש"פ 3277/24 אלהואשלה נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (16.4.2024)). מכאן החובה לבחון את מכלול הנתונים בהיתוך והרמוניה.

סיכום

23) לאור האמור, משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א) שנה וחצי (18 חודשים) מאסר בפועל. מתוכם ינוכו ימי מעצרו במסגרת הליך זה, הכל לפי נתוני שב"ס. הנאשם יחל את ריצוי עונשו ביום 1.10.2024.

ב) שישה (6) חודשי מאסר שירוצו ככל שהנאשם יעבור את עבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות או כל עבירת אלימות אחרת, תוך 3 שנים מיום סיום ריצוי עונש המאסר בפועל.

ג) שלושה (3) חודשי מאסר שירוצו ככל שהנאשם יעבור עבירת הפרעה לשוטר, תוך 3

עמוד 6

שנים מיום סיום ריצוי עונש המאסר בפועל.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר: דואר אלקטרוני
MaasarN@ips.gov.il, טלפון : 074-7831077 או 074-7831078.

ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב לריצוי עונשו ביום 1.9.2024 עד השעה 9:00
במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק של גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

המזכירות - להודיע לשב"ס ולשירות המבחן.

ניתן היום, י"א תמוז תשפ"ד, 17 יולי 2024.